

INGEZONDEN

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zoo noodig eenige bekorting aan te brengen

PARAESTHESIEËN AAN DE HANDEN

De publicatie van collega PLOEM (dit *Tijdschrift* 1946, blz. 1048) en de daarop betrekking hebbende stukken van hemzelf (blz. 1223) en van de collegae DEN HEIJER (blz. 1138) en VISSCHER (blz. 1224) kwamen mij pas heden onder oogen.

Zij het ietwat laat, toch meen ik, dat het eenig nut kan hebben naar aanleiding van deze artikelen een paar aanvullende opmerkingen te maken in verband met het ook hier ter plaatse onder de ex-geïnterneerde vrouwen van middelbaren leeftijd veelvuldig opgemerkte „syndrome du décubitus horizontal” (LERICHE). Onder andere werden dergelijke klachten herhaaldelijk geuit in evacuatie-kringen. In een enkel geval, dat ik nauwkeurig kon volgen, hingen de hevige nachtelijke pijnaanvallen op zeer duidelijke wijze samen met ligging op den rug in den slaap. De aanval ging steeds betrekkelijk spoedig over bij rechtopzitten. Overdag was het eenige waarneembare verschijnsel een niet nauwkeurig begrensde doofheid met tintelen in de vingertoppen. Na eenigen tijd verdwenen de klachten geheel, al of niet in eenig verband met een reeks leverinjecties en vitaminetoediening.

Er waren omstreeks denzelfden tijd, in het eerste halve jaar na de interneering, zooveel gevallen van dit anders zeker zeer zelden geziene ziektebeeld, dat men — hoezeer een mechanische verklaring der acute aanvallen door druk op den plexus ook voor de hand ligt — wel naar een meer algemeene dispositie er voor moet omzien. Magerheid en spierslapte der patiënten mogen bij de mechanische oorzaken hebben meegewerkt, doch het ziektebeeld ontstond juist veelvuldig in een tijdperk, waarin de algemeene toestand der patiënten zich snel herstelde onder de verbeterde voeding. Al met al kan men zich niet onttrekken aan den indruk, dat in dit tijdperk de perifere zenuwen nog verkeerden in een toestand van (zij het verbeterende) minderwaardigheid, die een bijzondere gevoeligheid voor mechanischen druk schiep.

In dit verband mogen een paar regels geciteerd worden uit een rapport betreffende geneeskundige waarnemingen in de interneeringskampen op Noord- en Midden-Sumatra. Nadat daarin gewezen is op het reeds betrekkelijk vroeg voorkomen van allerlei neuralgische en neuritische aandoeningen, heet het: „De veelvuldigheid van deze aandoeningen doet wel denken aan specifieke invloed van de kampomstandigheden. Of ze geheel aan voedseldeficiënties moeten worden toegeschreven, dan wel bij voorbeeld infectieuze neuritides waren op de basis van minderwaardigheid van het zenuwstelsel, moet in het midden blijven, daar ze in den regel genazen zonder dat de voeding verbeterde”. Hier wordt dus ook de mogelijkheid geopperd van een overmatige gevoeligheid der in hun chemisme gestoorde zenuwen voor (zij het andere) noxen.

Zeker is, dat met de steeds beter wordende voeding de paraesthesieën in de handen hier verdwenen, althans niet meer in opmerkelijke frequentie voorkwamen.

Medan, S.O.K., 23 Februari 1947

W. J. BAIS

HET BLOEDBEELD VAN HEPATITIS INFECTIOSA

Onder dezen titel werd in het nummer van 22 Februari van dit *Tijdschrift* een referaat opgenomen uit de *Am. J. Med. Science*, dat zich lezen laat als een onschuldig wetenschappelijk bericht, dat onder de andere referaten niet bijzonder opvalt. Toch vindt de aandachtige lezer hierin een zoo treffend voorbeeld van de verwilderde opvattingen, die tegenwoordig den geest van experimenteerende medische onderzoekers vertroebelen, dat ik er iets van wil zeggen.

In Amerika, zoo lezen wij, had het enkele schrijvers getroffen dat bij lijders